Legea 296/2023 – masuri fiscale si alte reglementari relevante pentru mediul de afaceri

În data de 27 octombrie 2023, Legea 296/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 977. Printre altele, legea modifică substanțial Codul fiscal. Majoritatea prevederilor legii ar urma să intre în vigoare începând cu anul 2024, însă există și excepții, cum ar fi cele privitoare la scutirile de impozit aplicate unor categorii de venituri din salarii (IT, construcții, agricultură) care vor intra în vigoare începând cu veniturile aferente lunii următoare adoptării actului normativ și publicării în monitorul oficial, prin urmare, începând cu noiembrie 2023.

Prezentăm în continuare principalele modificări aduse legislației fiscale, precum și altor legi relevante pentru mediul de afaceri din România, întrucât vizează consolidarea disciplinei financiare și fiscale, creșterea conformării voluntare în cazul transporturilor rutiere de bunuri și măsuri referitoare la factura electronică sau RO E-Sigiliu.

Impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare

Acest nou tip de impozit este un venit al bugetului de stat și se va datora de către:

- ✓ **persoanele fizice** care au în proprietate (inclusiv proprietate comună) **clădiri rezidențiale** situate în România a căror valoare impozabilă depășește **2.500.000 lei** (aproximativ 500.000 euro). Astfel, se va aplica o cotă de 0.3% pe diferența dintre valoarea impozabilă a clădirii rezidențiale și plafonul de 2.500.000 lei. Se declară și se plătește până la data de 30 aprilie inclusiv a anului pentru care se datorează impozitul.Se va datora, așadar, în 30 aprilie 2024 pentru anul 2024.
- ✓ **persoanele fizice <u>și</u> <u>persoanele juridice</u>** care au în proprietate **autoturisme** care trebuie înmatriculate/înregistrate în România a căror valoare de achiziție individuală **depășește 375.000 lei** (aproximativ 75.000 euro). Obligația se stabilește prin aplicarea unei cote de **0,3%** asupra diferenței dintre valoarea de achiziție și plafonul de 375.000 lei. Se declară și se plătește până la data de 31 decembrie inclusiv a anului pentru care se datorează impozitul. Se va datora, prin urmare, la 31 decembrie 2024 pentru anul 2024.

Impozitul pe profit, impozitul minim pe cifra de afaceri și impozitul suplimentar pe cifra de afaceri pentru bănci

Începând cu anul fiscal/anul fiscal modificat 2024, pentru societățile comerciale plătitoare de impozit pe profit (deci nu și pentru alte persoane juridice cum ar fi fundațiile, asociațiile, școlile/universitățile private/ asociațiile de locatari etc), **se introduce Impozitul minim pe cifra de afaceri**, dacă cifra de afaceri depășește 50 milioane euro în anul precedent celui de calcul (de exemplu, în 2023 pentru stabilire impozit în 2024). **Astfel de societăți,** care în anul de calcul determină un impozit pe profit mai mic decât impozitul minim pe cifra de afaceri, sunt obligate la plata impozitului pe profit la nivelul impozitului minim pe cifra de afaceri. De la acest regim fiscal sunt exceptați operatorii economici care desfășoară exclusiv activități de distribuție/furnizare/transport de energie electrică și gaze naturale și care sunt reglementați/licențiați de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.
Impozitul minim se calculează în trimestrul/anul curent prin aplicarea unei cote de impozit de **1% din cifra de afaceri (veniturile totale), ajustată în minus** cu:

1) **Categorii de venituri**, cum sunt
   - ✓ Veniturile **neimpozabile** și la calculul impozitului pe profit, cum sunt cele tipice activitatii de holding – din vanzari de actiuni, lichidare, dividende,
   - ✓ Venituri **nerealizate** încă, ci doar contabile/scriptice, cum sunt veniturile aferente costurilor stocurilor de produse, veniturile aferente costurilor serviciilor în curs de execuţie, veniturile din producţia de imobilizări corporale şi necorporale;
   - ✓ Veniturile **compensatorii** cum ar fi cele din subvenţii și veniturile realizate din despăgubiri, de la societăţile de asigurare/reasigurare, pentru pagubele produse bunurilor de natura stocurilor sau a activelor corporale proprii
   - ✓ Veniturile reprezentând **accizele** care s-au reflectat concomitent în conturile de cheltuieli.

2) **Investițiile** - valoarea imobilizărilor în curs de execuție ocazionate de achiziția/producția de active, înregistrate în evidența contabilă începând cu data de 1 ianuarie 2024

3) **Amortizarea -** contabilă la nivelul costului istoric aferentă activelor achiziționate/produse începând cu data de 1 ianuarie 2024. Nu se cuprinde în acest indicator amortizarea contabilă a activelor incluse la punctul 2. În stabilirea cifrei de afaceri, activele luate în calcul (investiții și amortizare) sunt cele stabilite prin ordin al ministrului finanţelor, iar selecția categoriilor de active eligibile se realizează pe baza unor criterii legate de natura activității desfășurate. Termenul de emitere a acestui Ordin nu este precizat din lege.

Dacă ajustările în minus ale veniturilor totale determină calculul unei cifre de afaceri negative, impozitul minim datorat pe cifra de afaceri este zero.
Toate societățile vizate vor plăti suma cea mai mare dintre impozitul pe profit și impozitul minim pe cifra de afaceri.

Pentru a stabili care este impozitul mai mare, impozitul minim pe cifra de afaceri se compară cu impozitul pe profit trimestrial/anual înainte de scăderea sumelor potrivit legii, ajustat astfel:
- din acest impozit pe profit se scad sumele reprezentând sponsorizare/mecenat, alte sume care se scad din impozitul pe profit, potrivit legislației în vigoare, precum și reducerea conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 153/2020 pentru instituirea unor măsuri fiscale de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii, precum și pentru completarea unor acte normative.
- din acest impozit nu se scad, însă, sumele reprezentând creditul fiscal extern, impozitul pe profit scutit potrivit art. 22 și impozitul pe profit scutit potrivit Legii cooperației agricole nr. 566/2004, după caz.

Dacă se datorează impozit minim pe cifra de afaceri, din acesta se scad sponsorizări la nivelul valorii minime dintre valoarea calculată prin aplicarea a 0,75% la cifra de afaceri și valoarea reprezentând 20% din impozitul pe profit.

Impozitul minim pe cifra de afaceri se calculează și datorează la aceleași termene de plată ca și impozitul pe profit (trimestrial/anual).

În cazul contribuabililor care au optat/optează pentru sistemul anual cu plăți anticipate – impozitul minim pe cifra de afaceri trimestrială se compară cu plata anticipată aferentă trimestrelor I, II, III (pe cumulat), iar definitivarea se face la termenul de depunere a declarației anuale (D101).

În cazul contribuabilior care plătesc impozit pe profit în sistem anual, fără efectuarea de plăți anticipate, impozitul minim se determină o singură dată, la termenul anual de declarare și plată. Legea include și prevederi speciale pentru grupul fiscal, stabilind că impozitul minim însumat al membrilor se compară cu impozitul pe profit datorat la nivelul grupului.

Pentru instituțiile de credit - persoane juridice române şi sucursalele din România ale instituţiilor de credit, persoane juridice străine, se introduce, suplimentar impozitului pe profit, un impozit pe cifra de afaceri calculat prin aplicarea unei cote de 2% (în 2024 și 2025), respectiv de 1% (din 2026) asupra cifrei de afaceri, care include:

- ✓ venituri din dobânzi;
- ✓ venituri din dividende;
- ✓ venituri din taxe şi comisioane;
- ✓ câștiguri (pierderi) din derecunoașterea activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, net;
- ✓ câștiguri sau pierderi aferente activelor şi datoriilor financiare deţinute în vederea tranzacționării, net;
- ✓ câștiguri sau pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere, net;
- ✓ câștiguri sau pierderi aferente activelor şi datoriilor financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, net;
- ✓ câștiguri sau pierderi din contabilitatea de acoperire, net;
- ✓ diferențe de curs de schimb (câștig sau pierdere), net;
- ✓ câștiguri sau pierderi din derecunoaşterea activelor nefinanciare, net;
- ✓ alte venituri din exploatare.

Astfel, instituțiile de credit vor datora simultan cele două impozite, deci vor datora cumulul sumei dintre impozitul pe profit și impozitul pe cifra de afaceri cu cota de 1%, nu doar una dintre aceste obligații. În plus, în cazul acestora, nu contează dacă cifra de afaceri este mai mica sau mai mare de 50 de milioane de euro. Impozitul pe cifra de afaceri se va datora pe 25 ale lunii următoare unui trimestru, iar pentru ultimul trimestru până în data de 25 martie inclusiv a anului următor. Cheltuiala cu impozitul pe cifra de afaceri nu este deductibilă la calculul profitului lor impozabil.

În cazul grupului fiscal, impozitul pe cifra de afaceri se aplică în mod corespunzător de către membri, în funcție de situația individuală.

Modelul şi conținutul declarației impozitului suplimentar se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Legii nr. 296/2023.

Impozitul specific sectorului de petrol și gaze naturale

Persoanele juridice cu activități în sectoarele petrol și gaze naturale, care înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri de peste 50.000.000 euro, vor plăti un impozit specific pe cifra de afaceri adițional impozitului pe profit, în cotă de 0.5% din cifra de afaceri. Baza de calcul este stabilită identic cu baza de calcul a impozitului minim pe cifra de afaceri detaliată mai sus.

Impozitul specific pe cifra de afaceri se calculează, declară şi plătește trimestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata (pentru trimestrele I – III), iar pentru trimestrul IV, până la data depunerii declarației anuale privind impozitul pe profit.

Impozitul specific pe cifra de afaceri reprezintă cheltuială nedeductibilă la stabilirea rezultatului fiscal al acestor operatori economici.

Impozitul specific pe cifra de afaceri se calculează, declară şi plătește trimestrial, astfel:

- pentru trimestrele I - III, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata;
- pentru trimestrul IV, până la data depunerii declarației anuale privind impozitul pe profit.

Impozitul pe venitul microîntreprinderilor

Din 1 ianuarie 2024, cotele de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor devin:

- 1%, pentru microîntreprinderile care realizează venituri care nu depășesc 60.000 de euro și care nu desfășoară activitățile pentru care se datorează cota de 3%

- 3%, pentru microîntreprinderile care:

  ✓ realizează venituri peste 60.000 de euro;

  sau

  ✓ desfășoară activități corespunzătoare codurilor CAEN: 5821 – Activități de editare a jocurilor de calculator, 5829 – Activități de editare a altor produse software, 6201 – Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client), 6209 – Alte activități de servicii privind tehnologia informației, 5510 – Hoteluri şi alte facilități de cazare similare, 5520 – Facilități de cazare pentru vacanțe şi perioade de scurtă durată, 5530 – Parcuri pentru rulote, campinguri şi tabere, 5590 – Alte servicii de cazare, 5610 – Restaurante, 5621 – Activități de alimentație (catering) pentru evenimente, 5629 – Alte servicii de alimentație n.c.a., 5630 – Baruri și alte activități de servire a băuturilor, 6910 – Activități juridice – numai pentru societățile cu personalitate juridică care nu sunt entități transparente fiscal, constituite de avocați potrivit legii, 8621 – Activități de asistență medicală generală, 8622 – Activități de asistență medicală specializată, 8623 – Activități de asistență stomatologică, 8690 – Alte activități referitoare la sănătatea umană.

Dacă în cursul unui an fiscal, o microîntreprindere fie realizează venituri mai mari de 60.000 euro, fie începe să desfășoare activitățile enumerate mai sus, cota de 3% se va datora începând cu trimestrul în care se înregistrează astfel de situații.

Taxa pe Valoarea Adăugată (TVA)

Din anul 2024

- crește cota de TVA de la 9% la 19% pentru:
  - ✓ livrarea de bere fără alcool;
  - ✓ alimente cu zahăr adăugat (peste 10g/100g produs), cu excepția cozonacului și a biscuiților.
- crește cota de TVA de la 5% la 9% pentru:
  - ✓ livrarea alimentelor de înaltă valoare calitativă, respectiv produse montane, eco, tradiționale;
  - ✓ livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale (suprafața utilă de maximum 120 mp, exclusiv anexele gospodărești, a căror valoare, inclusiv a terenului pe care sunt construite, nu depășește suma de 600.000 lei, exclusiv TVA). Cota redusă se aplică numai în cazul locuințelor care în momentul livrării pot fi locuite ca atare, iar definiția „locuinței care în momentul livrării poate fi locuită ca atare" se modifică în sensul că aceasta trebuie să aibă: acces liber individual la spațiul locuibil, fără tulburarea posesiei și a folosinței exclusive a spațiului deținut de către o altă persoană sau familie; acces la energie electrică şi apă potabilă, evacuarea controlată a apelor uzate şi a reziduurilor menajere; locuința este formată cel puțin dintr-un spațiu pentru odihnă, un spațiu pentru pregătirea hranei şi un grup sanitar; finisaje exterioare și finisaje interioare; instalații sanitare și obiecte sanitare; instalații electrice.
  - ✓ livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, cu emisii scăzute, inclusiv a kiturilor de instalare, precum şi a tuturor componentelor necesare achiziționate separate destinate locuințelor/clădirilor administrației publice centrale sau locale cu excepția societăților comerciale;
  - ✓ livrarea și instalarea de componente pentru repararea şi/sau extinderea sistemelor ca parte componentă a livrărilor de construcții, sau ca extraopțiuni la livrarea unei construcții;
  - ✓ accesul la bâlciuri, parcuri de distracții și parcuri recreative ale căror activități sunt încadrate la codurile CAEN 9321 și 9329, târguri, expoziții, cinematografe și evenimente culturale, altele decât cele scutite de taxă;
  - ✓ accesul la evenimente sportive.
- crește cota de TVA de la 5% la 19% pentru:
  - ✓ dreptul de utilizare a facilităților sportive ale căror activități sunt încadrate la codurile CAEN 9311 și 9313, altele decât cele scutite;
  - ✓ transportul de persoane cu trenurile sau vehiculele istorice cu tracțiune cu aburi pe linii înguste în scop turistic sau de agrement;
  - ✓ transportul de persoane utilizând instalațiile de transport pe cablu - telecabină, telegondolă, telescaun, teleschi - în scop turistic sau de agrement;
  - ✓ transportul de persoane cu vehicule cu tracțiune animală, folosite în scop turistic sau de agrement;
  - ✓ transportul de persoane cu ambarcațiuni folosite în scop turistic sau de agrement.
- se elimină scutirea de TVA cu drept de deducere aplicabilă pentru următoarele operațiuni efectuate către unități spitalicești de stat:
  - i) serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești din rețeaua publică de stat;
  - ii) livrarea de echipamente medicale, aparate, dispozitive, şi altele asemenea;
  - iii) adaptarea, repararea, închirierea şi leasingul unor astfel de bunuri.

Se menține scutirea de TVA doar când aceste operațiuni sunt efectuate către entităţi nonprofit înregistrate în Registrul public organizat de ANAF și sunt destinate unităților spitalicești deţinute şi exploatate de entitatea nonprofit sau celor din rețeaua publică de stat.

Se stabilesc măsuri tranzitorii pentru livrările de locuințe pentru care au fost încheiate contracte până la data de 31 decembrie 2023 și care vor fi livrate în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2024, în vederea aplicării cotei reduse de TVA de 5% sau 9%.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice a căror sursă nu a fost identificată

Orice venituri constatate de organele fiscale a căror sursa nu a fost identificată se impun cu o cotă de 70% aplicată asupra bazei impozabile ajustate (cota aplicabilă actualmente este de 16%). Această prevedere s-ar aplica începând cu veniturile aferente lunii iulie 2024.

CASS (contribuția la sănătate) pentru anumite venituri din salarii și veniturile din activitățile independente

Începând cu veniturile aferente lunii ianuarie 2024, sunt subiect de CASS voucherele de vacanță și tichetele de masă și astfel, pe lânga impozitul de 10%, acestea vor fi și subiect al contribuției la sănătate de 10%. Tichetele culturale, de creșă și sociale acordate în baza legii își vor pastra tratamentul fiscal de până acum și anume se vor cuprinde doar in baza de calcul a impozitului pe venit (impozit -10%).

Dacă salariații beneficiază de vouchere de vacanță, nu vor mai beneficia de un plafon neimpozabil pentru decontarea

serviciilor turistice şi/sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului, pentru angajaţii proprii şi membrii de familie ai acestora, acordate de angajator

Pentru veniturile din activități independente se introduce un plafon majorat la 60 de salarii minime pentru contribuția la asigurările sociale de sănătate. Astfel, persoanele fizice autorizate (PFA) și în general cele care au activități independente vor datora CASS (cota de 10%) la noua bază începând cu veniturile aferente anului 2024.

Impozitul pe venitul din salarii

Se elimină, respectiv se reduc, excepțiile din activitățile din domeniul IT, construcții, agricultură și industria alimentară.

Astfel, angajații cu venituri din domeniul desfășurării activității de creare de programe vor plăti impozit pe veniturile salariale pentru ceea ce depășește 10.000 de lei. De asemenea, pentru venitul scutit, vor fi scutiți de plata contribuției la Pilonul II de pensii (3,75% pentru anul 2023), având însă posibilitatea de a opta pentru plata întregii contribuții (25%).

Angajații din sectoarele construcții, agricultură și industria alimentarăvor plăti contribuția la sănătate (CASS).

Angajatorii din sectoarele construcții, agricultură și industria alimentară vor plăti din nou, după caz, contribuția pentru asigurări sociale, pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite, speciale sau în alte condiții de muncă.

Facilitățile specifice tuturor acestor industrii sunt valabile până la 31 decembrie 2028, inclusiv cele pentru angajații din sectorul IT.

Noile prevederi ar urma să se aplice începând cu veniturile lunii următoare celei în care se publică legea, deci începând cu veniturile lunii noiembrie 2023.

Noi obligații de transmitere în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura

Operatorii economici - persoane impozabile stabilite în România conform art. 266 alin. (2) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare, **indiferent dacă sunt sau nu înregistraţi în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015**, cu modificările şi completările ulterioare, pentru livrările de bunuri şi prestările de servicii care au locul livrării/prestării în România conform art. 275 şi art. 278-279 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare, **efectuate în relaţia B2B**, astfel cum este definită la art. 2 alin. (1) lit. n) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 120/2021 privind administrarea, funcţionarea şi implementarea sistemului naţional privind factura electronică RO e-Factura şi factura electronică în România, precum şi pentru completarea Ordonanţei Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărţii de identitate a vehiculului şi certificarea autenticităţii vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piaţă, punerii la dispoziţie pe piaţă, înmatriculării sau înregistrării în România, precum şi supravegherea pieţei pentru acestea, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 139/2022, **au obligaţia în perioada 1 ianuarie 2024-30 iunie 2024** să transmită facturile emise în sistemul naţional privind factura electronică RO e-Factura, prevăzut în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 120/2021, cu modificările şi completările ulterioare, **indiferent dacă destinatarii sunt sau nu înregistraţi în Registrul RO e-Factura.**

Începând cu data de 1 iulie 2024, între persoane impozabile stabilite în România, pentru livrările de bunuri și prestările de servicii impozabile în România, efectuate în relația B2B, **sunt considerate facturi numai facturile transmise** prin sistemul RO e-Factura. Ca atare, operatorii economici - persoane impozabile stabilite în România, indiferent dacă sunt înregistrați în scopuri de TVA sau nu, și operatorii economici - persoane impozabile nestabilite în România, dar înregistrate în scopuri de TVA, au obligația să transmită facturile emise pentru livrările de bunuri și prestările de servicii impozabile în România, efectuate în relația B2B, în sistemul RO e-Factura, indiferent dacă destinatarii sunt sau nu înregistrați în Registrul RO e-Factura (mai puțin pentru anumite operațiuni scutite de TVA). **Obligația revine inclusiv instituțiilor publice.**

Termenul de transmitere în sistemul RO e-Factura este de cinci zile lucrătoare de la data emiterii sau de la data-limită prevăzută în Codul fiscal pentru emiterea facturii, iar nerespectarea obligației atrage (după data de 31 martie 2024) aplicarea unor amenzi contravenționale în funcție de încadrarea contribuabililor în categoria mici, mijlocii sau mari, astfel:

- de la 5.000 lei la 10.000 lei pentru contribuabilii mari,
- de la 2.500 lei la 5.000 lei pentru contribuabilii mijlocii,
- de la 1.000 lei la 2.500 lei pentru celelalte persoane juridice și pentru persoanele fizice.

Mai mult, primirea și înregistrarea facturilor de către destinatarii - persoane impozabile stabilite în România, în alt mod decât prin sistemul RO e-Factura, pentru tranzacțiile B2B, se sancționează cu o amendă egală cu cuantumul TVA înscris în respectiva factură primită.

Măsuri introduse pentru combaterea evaziunii fiscale

Se reintroduc anumite prevederi din Legea 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, abrogată în 2020, cu scopul instituirii unui nou instrument util autorităților fiscale în combaterea evaziunii fiscale și descurajarea activităților comerciale ilicite. Noile măsuri vor intra în vigoare în 15 zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial.

Astfel, potrivit acestor măsuri, s-a creat un cadru de acțiune împotriva activităților economice ilicite (activitate economică desfășurată de către persoane neînregistrate fiscal conform prevederile legale cât și activitate economică desfășurată cu bunuri care nu sunt însoțite de documente de proveniență), prin care organele competente din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Autorității Vamale Române și din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, pot dispune:

- ✓ Măsura indisponibilizării bunurilor a căror proveniență nu este dovedită pentru o perioadă de 24 ore;
- ✓ Măsura confiscării, dacă nu sunt aduse documente de proveniență a bunurilor în termen de 24 ore;
- ✓ Măsura suspendării activității;
- ✓ Sesizarea organelor de urmărire penală.

Măsura vizează bunurile a căror proveniență nu este dovedită prin facturi, avize de însoțire a mărfii, documente vamale sau alte documente care stau la baza înregistrării în Contabilitate și sunt asimilate acestor bunuri și numerarul și substitutele de numerar.

Se modifică Legea 70/2015, astfel încât în 15 zile de la publicarea în Monitorul Oficial, devin aplicabile noile plafoane referitoare la operațiunile de încasări și plăți în numerar, astfel: (Capitolul IV- Art. LXIV)

- Încasările se limitează la un plafon zilnic de 1.000 RON/persoană juridica /pfa(în prezent 5.000 RON/persoană juridica/pfa);
- Încasările efectuate de magazine cash and carry se limitează la un plafon zilnic de 2.000 Ron/persoană /juridica/pfa(în prezent 10.000 RON/persoană);
- Încasările/plățile între persoane fizice și profesioniști reprezentând contravaloarea livrării/achiziției de bunuri/servicii, dividende, cesiuni de creanță sau alte drepturi, restituiri /primiri finanțări/împrumuturi se limitează la plafonul zilnic de 5.000 RON/persoană (în prezent 10.000 RON) până la 31 decembrie 2024 și 2.500 RON/persoană cu 1 ianuarie 2025.
- Încasările /plățile între persoane fizice se limitează la plafonul zilnic de 10.000 RON/tranzacție (în prezent 50.000 RON) până la 31 decembrie 2024, și 5.000 RON/tranzacție începând cu 1 ianuarie 2025.
- **Plățile se limitează la un plafon** zilnic de 1.000 RON/persoană juridica/pfa (în prezent 5.000 RON/persoană), nu mai mult de un plafon total de **2.000 RON/zi (**în prezent 10.000 RON);
- Plățile de avansuri spre decontare se limitează la un plafon zilnic de 1.000 RON/persoană (în prezent 5.000 RON/persoana);

Sunt interzise plățile fragmentate în numerar pentru facturile a căror valoare este mai mare de 1.000 RON (excepție contractele de vânzare cumpărare cu plata în rate).

Sumele aflate în casierie nu pot depăși la finalul fiecărei zile, plafonul de 50.000 RON (în prezent, soldul de caserie nu este plafonat). Prin excepție, sumele aferente plății salariilor și a altor drepturi de personal și a altor operațiuni cu persoane fizice pot depăși plafonul impus pentru o perioadă de 3 zile lucrătoare. Ca regulă generală, sumele în numerar ce depășesc plafonul trebuie depuse în termen de două zile lucrătoare.

Nerespectarea plafoanelor este sancționată cu amendă de 25% (în prezent 10%) din suma încasată/plătită, respectiv deținută în casierie, care depășește plafonul stabilit pentru fiecare tip de operațiune, dar nu mai puțin de 500 lei (în prezent 100 RON).

Prevederile capitolului IV intră în vigoare la 15 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Noua lege modifică și Legea 203/2018 privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale și Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 în sensul că nu mai beneficiază de posibilitatea achitării, în termen de 15 zile, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege, contravenienții sancționați în baza următoarelor legi:

- Legea contabilității nr. 82/1991
- Legea nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar
- OUG nr. 93/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată
- OUG nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economice de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale
- Legea nr. 207 privind Codul de Procedură Fiscală
- Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal
- OUG nr. 41/2022 privind instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport

Totodată, noua lege mai modifică și:

- Legea contabilității nr. 82/1991 în sensul introducerii, începând cu exercițiul financiar al anului 2023, obligației auditării situațiilor financiare anuale de către un auditor financiar, membru CAFR, persoanelor juridice fără scop patrimonial care, în exercițiul financiar de raportare, au primit subvenții, sponsorizări și sume redirecționate din impozitul pe profit/impozit pe veniturile microîntreprinderilor, dacă depășesc un anumit plafon stabilit prin Ordin al Ministrului Finanțelor. În plus, aceste persoane juridice fără scop patrimonial vor întocmi o declarație financiară pentru evidențierea acestor sume;

- Legea societăților comerciale nr. 31/1990, în sensul că în termen de 45 zile de la comunicarea de către ONRC către ANAF a listei privind societățile pentru care vor fi formulate acțiuni de dizolvare/radiere de către ONRC, ANAF comunică societățile din listă care au obligații bugetare restante și/sau pentru care este în curs de desfășurare o acțiune de control fiscal, caz în care nu se va pronunța dizolvarea/radierea până la stingerea obligațiilor restante sau finalizarea acțiunii de control fiscal.